

EN GOD START PÅ LIVET

PLAN FOR ET TRYGT OG GODT PSYKOSOSIALT MILJØ

I Leangen Kulturbarnhage arbeider vi aktivt for at hvert enkelt barn skal oppleve en god selvfølelse og utvikle en sunn selvbevissthet. Vi legger til rette for at barna kan lære å respektere hverandre og samhandle på måter som skaper trygghet og glede for alle.

Gjennom en felles forpliktelse og et systematisk arbeid, bygger vi en kultur for vennskap der alle barn blir sett, verdsatt og involvert.

Vårt arbeid for et trygt og godt barnehagemiljø

Dette dokumentet er et aktivt brukt arbeidsverktøy for oss ansatte i Leangen Kulturbarnhage. Det beskriver hvordan vi jobber systematisk og progressivt i alle aldersgrupper for å fremme god sosial kompetanse og et trygt psykososialt miljø for hvert enkelt barn.

Vårt mål er ikke bare inkludering, men aktiv **involvering**. Involvering viser til våre aktive handlinger for å sikre at alle barn føler seg sett, verdsatt og som en viktig del av fellesskapet, både fysisk, sosialt og følelsesmessig.

Våre forpliktelser som personale

I Leangen Kulturbarnhage bygger vårt arbeid for et trygt og godt psykososialt miljø på personalets bevisste og aktive handlinger i hverdagen. Våre forpliktelser er:

1. **Personalet skal** arbeide systematisk for å bygge et involverende og meningsfullt fellesskap, der alle barn kan delta på sine premisser og oppleve seg verdsatt.
2. **Personalet skal** være en trygg havn og aktivt veilede barna når de møter motstand, står i konflikter eller kjenner på vanskelige følelser, slik at de bygger robusthet og tro på egen mestring.
3. **Personalet skal** håndtere, stoppe og følge opp alle tilfeller der et barn opplever krenkelser, utenforskap eller mobbing, i tråd med våre prosedyrer og lovverket.
4. **Personalet skal** støtte barnet i å bli trygge på seg selv, utvikle selvfølelse og glede over den de er, samtidig som de lærer å lytte til og vise respekt for andre.
5. **Personalet skal** støtte barna i å utvikle et språk for følelser, slik at de kan uttrykke egne behov og forstå andres. Gjennom trygge relasjoner og veiledning i samspill skal barna få hjelp til å sette seg inn i andres perspektiv, utvikle empati og vise omsorg i møte med andre.

Fra forpliktelser til praksis: Vår tilnærming

I Leangen Kulturbarnhage ser vi på livsmestring og sosial kompetanse som to sider av samme sak. Vårt arbeid handler om å gi barna en trygg arena der de kan utforske hvem de er, kjenne på glede og stolthet, og samtidig øve på å håndtere de uunngåelige utfordringene,

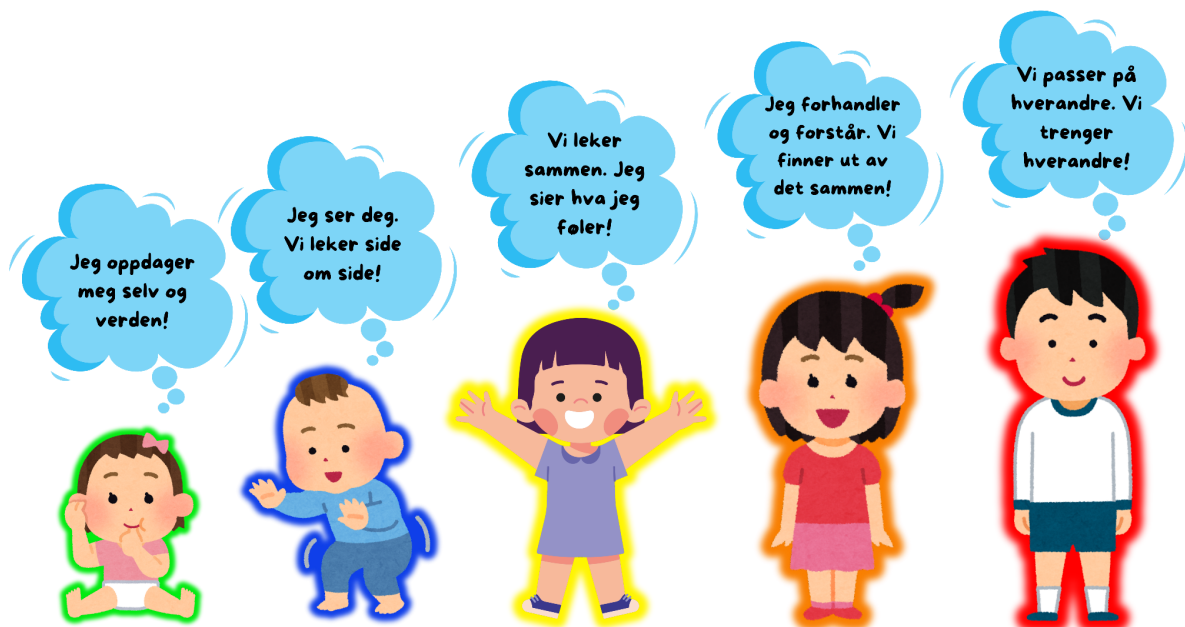
konfliktene og skuffelsene livet byr på. Dette er en livslang reise som starter i de tidlige barneårene, og vårt ansvar er å legge et solid og trygt fundament.

Et absolutt grunnprinsipp for dette arbeidet er trygghet. Derfor har vi nulltoleranse for mobbing, krenkelser og utenforskap. Forebyggende arbeid og relasjonsbygging starter fra første dag, og vi som personale har et kontinuerlig ansvar for å støtte og veilede barna i deres samspill.

For å sikre at våre forpliktelser blir en levende del av hverdagen, utarbeides det konkrete prosjektplaner for hver jevnaldringsgruppe hvert år. Disse planene beskriver våre mål og metoder for det forebyggende arbeidet. Et tett og godt foreldresamarbeid er en avgjørende del av dette arbeidet for å bygge en felles kultur for vennskap.

Vårt progressive arbeid i lekens verden

For å omsette våre forpliktelser til konkret handling, er hele vår pedagogiske praksis forankret i leken. Leken er barnas viktigste arena for å utforske seg selv, andre og verden. Derfor er personalets fremste oppgave å verne om, inspirere til og berike leken, og bruke den som utgangspunkt for all sosial og emosjonell læring.

Grønn (1-åringene) – Fokus: Å utforske verden gjennom lek

For de yngste er hele verden en lekeplass som skal sanses og utforskes. Vår jobb er å skape trygghet og dele gleden i de første, enkle lekinitiativene.

Personalets rolle og arbeidsmåter:

- **Vi er en nær og tilgjengelig lekepartner på gulvet:** Vi er til stede for å fange opp og respondere på barnets initiativ. Vi tolker og setter ord på det barnet gjør i leken, som å trille ballen, bygge med en kloss eller leke borte-bø-lek.
- **Vi skaper et spennende og trygt lekemiljø:** Vi tilbyr et variert utvalg av materialer som stimulerer sansene og inviterer til utforskning. Vi beskytter den sårbare, utforskende leken ved å skape ro og oversikt.

Blå (2-åringene) – Fokus: Å leke ved siden av hverandre

Leken blir gradvis mer sosial. Barna oppdager hverandre som potensielle lekekamerater, noe som skaper både glede og uunngåelige konflikter.

Personalets rolle og arbeidsmåter:

- **Vi beriker lekemiljøet med materiell og rom som inviterer til parallell-lek:** Vi sørger for at det er nok av populære leker og skaper avgrensede lekestasjoner der barna trygt kan leke ved siden av hverandre og imitere hverandres handlinger.
- **Vi verner om lekens flyt ved å veilede i de uunngåelige konfliktene** som oppstår om leker og rom. Vi hjelper barna å sette ord på viljen sin og støtter dem i å finne enkle løsninger, som å bytte eller vente på tur, slik at leken kan fortsette.

Gul (3-åringene) – Fokus: Å begynne å leke sammen

Den første, enkle rolleleken spirer frem. Barna øver på å forhandle, dele ideer og være en del av et felles lekefellesskap.

Personalets rolle og arbeidsmåter:

- **Vi støtter barnas spirende rollelek** ved å tilføre rekvisitter og ideer som utvider leketemaene (familielek, butikklek, dyrelek). Vi kan delta i leken for å modellere roller og dialog.

- **Vi hjelper barna å utvikle lekekompetanse** ved å gi dem strategier for å forhandle om roller ("Kan jeg være babyen?"), turtaking i leken og hvordan man kan reparere og opprettholde leken sammen når uenigheter oppstår.

Oransje (4-åringene) – Fokus: Å utvikle og forhandle i leken

Rolleleken blir mer kompleks og langvarig. Barna utforsker vennskap, rettferdighet og komplekse følelser gjennom sine selvskapte lekeverdener.

Personalets rolle og arbeidsmåter:

- **Vi utvider og fordypet barnas rollelek** ved å introdusere nye dilemmaer, karakterer og perspektiver som gjør leken mer kompleks og spennende. Vi kan stille spørsmål som: «Hva skjer hvis en drage plutselig kommer til butikken deres?»
- **Vi bruker barnas egne fortellinger fra lek som utgangspunkt** for å reflektere over komplekse temaer som rettferdighet, vennskap og svik. Dette skjer både i og etter leken, i samtaler og samlingsstunder.

Rød (5-åringene) – Fokus: Å skape og verne om lekekulturen

Som erfarne lekere, kan 5-åringene ta et større ansvar for å skape et godt og inkluderende lekemiljø for alle i barnehagen.

Personalets rolle og arbeidsmåter:

- **Vi anerkjenner 5-åringene som erfarne lekere** og bevisstgjør dem på deres evne til å skape gode lekekulturer. Vi snakker med dem om hva som gjør en lek god, og hva som kan ødelegge den.
- **Vi modellerer omsorg i praksis:** Vi er aktive rollemodeller som viser hvordan man trøster, inkluderer og henter hjelp. Samtidig løfter vi frem og anerkjenner barnas egne initiativ til å hjelpe, slik at de erfarer at deres omsorgshandlinger blir sett og verdsatt.
- **Vi styrker barnas evne til å verne om leken:** Vi reflekterer sammen med barna om hva de kan gjøre når noen blir stående utenfor. Sammen øver vi på konkrete handlinger som å invitere andre inn, si ifra på en god måte, eller hente hjelp for å reparere en lek som holder på å gå i stykker, samtidig gleder vi oss sammen med barna i positivt samspill og lek.